

בד א מיי פ"ד מהלכות
עבודת יוה"כ הלכה
א:
בב ג מיי פ"א מהלכות
שמיטה הלכה ט סג
עשין כג טור ש"ע י"ד ס"י
כא סעף א:
בב ג מיי פ"א מהלכות
עבודת יוה"כ הלכה ז:

רבינו הגאון

בגדיו זהב כפרתן מרובה כל
השנה כולה, בגדי לבן
פעם בשנה. דבי ר' **ישמעאל** מפי' לכל טבילה
שני קידושין, ובא אהרן אל
אהל מועד ופשת וגר
ורחץ את בשרו ולבש, תן
רוחצה לפשיטה ורוחצה
ללבישה, ואקשין את
ורחץ טבילה כל בשרו,
כרתיבו ורחץ את בשרו
במים, ופרקין אם אינו
ענין לטבילה דנפקא ליה
לטיבילה מורחץ ורתיב
בענין כתיבתו בד קודש,
תהו ענין זה הפסוק
לקידוש, ונכתביה רחמנא
בלשון קידוש, כלומר תהו
ליה לקרא למכתב ורחץ
ידיו ורגליו שהן לשון
קידוש, וגמר קודש
בפשיטה מן הלבישה, מאי
טעמא כתב ורחץ את בשרו
שהוא לשון טבילה, למד
כי (א) הקידוש מטיבילה, מה
טבילה במקום קודש אף
קידוש במקום קודש, ור'
יהודה גמר שני קידושין
כל טבילה בקל וחומר
כא אלעזר ב"ר שמעון.
אמר רב חסדא אי דרבי
הדריש קודש ורחץ ורחץ
ולבש, כלומר אחר
שיפוטו בגדיו והוא עומד
ערום, מקדש ידיו ורגליו
וטובלו ועורו ערום עוד
מקדש ידיו ורגליו ואחר כך
לובש, נמצא לרבי שני
קידושין שעל הפשיטה
ושעל הלבישה כשהוא
ערום מקדש, לפיכך
אמרו אהרן ורבי אל כרתיבו,
דהא רבנן תרי קידושין
כשהוא לבוש מקדש ולא
כ"י מאיר, דאילו ר' מאיר
מפרך שני קידושין חד
אפשטה כשהוא ערום,
מיהו השני שהוא על
הלבישה, אחר הלבישה
מקדש, כדתנן ר' מאיר
אומר פשט קידוש ידיו
ורגליו הביאו לו בגדי לבן
ולבש וקידש ידיו ורגליו.
(ומצאנו [במצאנו] לר' מאיר
חמש קידושין [בשהוא]
פשט, וחמש [בשהוא]
לבוש, ורבי אומר שניהם
כשהוא פשט מקדש,
לפיכך אהרן דרבי מפיק
מדרבנן ומפיק מדר'
מאיר. אמר רב אהרן בר
יעקב הכל מודים כשהוא
שאלתו הטבילה כשהוא
לבוש מקדש, דאמר קרא
בבואם אל אהל מועד
ותחצו מים ולא ימתו או
בכשישם אל המזבח לשרת,
מי שאינו מחוסר שירות
אחר קידוש ידיו ורגליו,
אלא גישה אל המזבח, ואם
תאמר פשט מקדש יצא
זה שמחוסר לבישה

תנא דבי ר' ישמעאל ק"ו מה בגדי זהב בו', תימה ותנא דבי
רבי ישמעאל גופיה הכא גמר בגדי לבן מנגדי והז ולקמן
תנא דבי רבי ישמעאל ואיפכא וי"ל דתנא דבי רבי ישמעאל גמר
טבילה מנגדי לבן לבגדי זהב כר"י ומנגדי זהב לבגדי לבן כרבי וקאמר
למה לי תרי קראי ניכחז חד וניתי
אריך מנייה והיינו דקא דייק הי
ניכחז אי כתב צבגדי זהב לא אמו
צבגדי לבן צקל וחומר ומה צבגדי זהב
וכו' לדיכא למיפרך וכן איפכא:
נפקא ליה מדרבי אעזר ברבי
שמעון, ואם תאמר
אם כן מאי אינטרין לעיל למימר
דר"י נפקא ליה מדרבי טבילה צבגדי
לבן ניתי נמי מדר' אלעזר צבדי
שמעון להיקישא דמקיש פשיטה
לצבישה ונימא הכי מה לבישה צבגדי
זהב שהוא לובש טעון טבילה כדנפקא
לבישה לר"י מורחץ אף צבגדי שהוא
פושט (זהם) שהם של לבן כשהוא
לובשן יהא טעון טבילה וי"ל אי
אמרין היקישא כי האי גוונא אז לא
מנינו למימר מנייה קידוש לפשיטה
דנימא הכי מה שהוא לובש שהם של
זהב כשהוא לובשן טעון קידוש אף
של לבן שהוא פושט כשהוא לובשן
טעון קידוש ולא לריכא להאי דרשא
דהאי קידוש לצבישה צבדי לבן מק"ו
אחיא כמו קידוש צבגדי זהב וא"כ לא
הוה דרשין היקישא אלא לטבילה
צבדי לבן אצל קידוש לפשיטה לא
הוה נפקא לן הילכך אינטרין קרא
לטיבילה ומימלא דרשין היקישא
לקידוש כדאמרן לעיל: **אם** כן
הויא זה עבודה באהר. ה"ג הוה
מנ"י למיפרך אם כן הוה לה שמיטה
צנינים כיון דאם לא מירק פסול ואם
שנים שומטין זבח אחד אפילו צוה
אחר זה פסול כדמוכח בפרק השומט
(חולין דף טז.) וא"ת ומאי קשיא ליה
מעבודה באהר לא צפ' טרף צנפלי
(חולין דף מב.) איכא מאן דלמכשיר
אשמועי' שמיטת פרו צור אפילו מאן
דפוסל היינו דוקא פרו דלמי לחובת
היום דקאי עליה אהרן ומוקה אצל
תמיד דלא שייך לחובת יום הכפורים
לא קאי עליה אהרן ומוקה בשמיטה
כיון דלאו עבודה היא ויש לומר דמכל
מקום פסול מדרבנן וי"מ משום
דמריקה אורך קבלה ולא נהירא דמי
דעיי' מיעוט סימן צתרא מרוב קמא
ועוד וי"מ כיון דהא דלמנר שמיטה לאו
עבודה היא היינו כמו שפירש רבינו
יעקב מאורלייני"ש) לפי שנהגת אף
צחולין והאי מירוק אינו מעכב צחולין
א"כ הוה עבודה ולא יהא כשר אלא זו:
למה

תנא דבי רבי ישמעאל קל וחומר מה בגדי
זהב שאין בהן נכנס בהן לפני ולפנים מעון
טבילה בגדי לבן שנכנס בהן לפני ולפנים
אינו דין שטעון טבילה איכא למפרך מה
לבגדי זהב שכן כפרתן מרובה אלא נפקא
ליה מדרבי אמר רבי מנין לחמש טבילות
ועשרה קידושין שטובל בהן גדול ומקדש בו
ביום ת"ל יכתנתו בד קודש ילבש הא למדת
שכל המושגה מעבודה לעבודה שטעון טבילה
אשכחן מבגדי זהב לבגדי לבן מבגדי לבן
לבגדי זהב מנין תנא דבי רבי ישמעאל ק"ו
מה בגדי לבן שאין כפרתן מרובה מעונין
טבילה בגדי זהב שכפרתן מרובה אינו דין
שמעונין טבילה איכא למפרך מה לבגדי
לבן שכן נכנס בהן לפני ולפנים דקתני
ואומר יבגדי קודש הם ורחץ את בשרו במים
ולבשם וחמש עבודות הן תמיד של שחר
בבגדי זהב עבודת היום בבגדי לבן ואילו
העם בבגדי זהב כף ומחתה בבגדי לבן תמיד
של בין הערבים בבגדי זהב ומנין שכל
טבילה וטבילה צריכה ב' קידושין תלמוד
לומר יופשט ורחץ ורחץ ולבש הא בטבילה
כתיב אם אינו ענין לטבילה דנפקא ליה
מבגדי קדש הם תהו ענין לקידוש ולכתיבה
רחמנא בלשון קידוש הא קמ"ל דטבילה
כקידוש מה קידוש במקום קודש אף טבילה
במקום קודש ורבי יהודה קידוש מנא ליה
נפקא ליה מדרבי אלעזר בר' שמעון אמר רב
חסדא הא דרבי מפיק מדר' מאיר ומפיק
מדרבנן מפיק מדרבנן דאילו רבנן אמרי
כשהוא לבוש מקדש ואיהו אמר כשהוא
פושט מקדש ומפיק מדר' מאיר דאילו ר"מ
אמר הך קידוש בתרא כשהוא לבוש מקדש
ואיהו אמר כשהוא פושט מקדש (אמר רב
אחא בר יעקב הכל מודין בקידוש שני שלובש
ואחר כך מקדש מ"מ דאמר קרא 'או בגשתם
אל המזבח מ' מי שאינו מחוסר אלא גישה
יצא זה שמחוסר לבישה וגישה א"ל רב
אחא בריה דרבא לרב אשי לא רב חסדא
אית ליה דרב אחא ולא רב אחא אית ליה
דרב חסדא דאם כן לרבי הוה ליה חמיסר
קידושין: הביאו לו את התמיד קרצו וכו':
מאי קרצו אמר עולא לישנא דקטלא הוא
אמר רב נחמן בר יצחק מאי קרא עגלה
יפהפיה מצרים קרץ מצפון בא בא מאי

משמע כדמתרגם רב יוסף מלכא יאי הוה מצרים עממין קטולין מציפונא ייתון עלה קרצו בכמה אמר עולא
ברוב שנים וכן אמר ר' יוחנן אברוב שנים ואף ריש לקיש סבר ברוב שנים (דאמר ריש לקיש וכו' מאחר ששינינו
ברובו של אחד כמוהו למה שינינו רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה לפי ששינינו הביאו לו את התמיד קרצו
ומירק אחר שחיטה על ידו וקיבל את הדם וזרקו יכול לא מירק יהא פסול אלא אם כן הויא
ליה עבודה באהר (ותנן) (א) כל עבודות יום הכפורים אינן כשרות אלא בו הכי קאמר יכול יהא פסול מדרבנן
לכך

דיה"כ) בשאר ימות השנה אצל משום יום הכפורים גופיה אית לן למיעד ק"ו וחל מילתא היא כדפרישית לעיל. הביאו לו
תמיד. א"ע"פ שיש שאר עבודות שהם לפי שמיטה (א) אינן כשרות אלא צדקה גדולה דאמר לקמן. מ"מ נקט צדקה התמיד מילתא
(דמשני טפין). א"היישם את הגרות. שמי נרות אוליבא דרבינן דלמרי פ"ק (א) (ב) דנקטרות מפסיק להו. את הראש והאברים.
רשע לא היו צדקה אברים כדמילתא (חולין כ, א) ונתח אומה למתיה ולא את הלשם שכבר הונו בשמיטה. ואת האברים. ומנחה
וקולת ככלל מנינים. י"שנא דקמ"א. ולפי שלא גמר כל שמיטה נקט האי לשנא. דכ"ע עבודות יום הכפורים אינן כשרות
א"א בו. ומדרבנן אפילו שמיטה.
ש"י"ר לעמוד הבא

כפרתן מרובה. שמשתמש בהן כל ימות השנה אצל עבודת פנים דיום
הכפורים אינה מכפרת אלא על טומאת מקדש וקדשיו כדאמרין
בשבעות (דף ק"א): **נפקא** ליה מדרבי. כמונת בד קדש ילבש ורחץ
במים ולבשם: א"ר וכו'. לפרושי מתימא דלעיל קא מהדר:
היינו דקסני. צמילתא דרבי ואומר
צבדי קדש הם והכי דריש ליה תלה
הכתוב טעם הטבילה צבדי שהם
צבדי קדש ללמדך שכל חליפות צבדי
קדש זו זיוס טעונין טבילה וצבדי
זהב גם הם קדש: האי **טבילה**
רשיב. דהא כתיב צבדי: הכי גרסינן
אם אינו ענין לטבילה דנפקא ליה
מבגדי קדש הם סגהו לענין קידוש:
הא קמ"ל. מדלפקא צלשון טבילה
דילפינן טבילה מנייה: מה **קידוש**
צמקוס קדוש. כדכתיב צה צמקוס
קדוש אף טבילות צדחות ממת
מחלפות היום צמקוס קדוש אצל
טבילה ראשונה לא ילפת מנייה דהא
לאו דלוריימא היא: ור' יהודה. דמפקא
ליה להאי קרא לטבילת צבדי זהב
לא דריש צבדי קדש הם קידוש מנא
ליה: **אמר רב חסדא** וכו'. קסבר
רב חסדא דוקא א"ר ופשט ורחץ ורחץ
ולבש שני קידושין וכן פשיטה ולבישה
אחד לפני טבילה ואחד לאחריה קודם
לבישה: **מפקא מדר' מאיר**. מולאת
היא מכלל צבדי של ר"מ לא צריכא
ליה כר"מ דלע"ג דלמרינן צמתימין
פשט וקדש ידיו ורגליו דס"ל קידוש
שלפני הטבילה אחר פשיטה הוא פליג
עליה מיהא צדיקוש שני דקאמר אחר
לבישה הוא דקתני צרימא דר"מ
לעיל לבש קידש ידיו ורגליו: **הכל**
מודים. ואפילו רבי שהקידוש הסמוך
לפני העבודה כשהוא לבוש מקדש:
לא רב חסדא. דלמנר מילתיה דרבי
דוקא צבי שני קידושין צין פשיטה
לצבישה: **איס ליה דרב אחא**. דלמנר
קידוש אחר לבישה צענין: **ולא רב**
אחא. דצבי קידוש סמוך לעבודה:
איס ליה דרב חסדא. דצבי לרבי
שני קידושין כשהוא ערום דאם כן
דאית להו צדדי הוה ליה לרבי ג'
קידושין צכל טבילה צ' כשהוא ערום
ואחד כשהוא (לצוץ): **כיוצא שנים**.
הכשר שמיטה צלמנוס: **וכי מאחר**
ששינינו. צשמיטת חולין ורובו של
אחד כמוהו מימלא שמעין רוב
שנים כשנים: **למה שנינו**. צצדה
רוב אחד צעוף וכו': **יכול יהא**
פסול מדרבנן. הואיל וכל עצמו
לדס הוא לרין פסול וכו' מן רובו
של אחד כמוהו צחולין מן:

גליון הש"ס
נב' מי שאינו מחוסר
א"א גישה. ענין זה חולין
דף קל"ט ע"א:

מוסף רש"י

הכל מודין בקידוש
שני. ר' מאיר ורבנן
דפליגי בקידוש שלפני כל
טבילה של טבילות כ"ג,
רבנן אמרי קידש שני
ורגליו ופשט, ר' מאיר
אומר פשט קדש ידיו
ורגליו, מודים הם בקידוש
של אחר טבילה, שרובש.
הצנינים שהוא מחליף,
ואחר כך מקדש. ואינו
מקדש כשהוא ערום,
דלמנר נגשמת ידיו, מי
שאינו מחוסר אחר קידוש,
אלא גישה (מבתי יט.)

תוס' ישנים

תנא דבי ר' ישמעאל
ק"ו. ולקמן קאמר ליה
איפכא ותנא דבי רבי
ישמעאל ידע שיש להקשות
לאורך גישה ולאורך גישה
יש לו פסוקים ללמוד.
שבין כפרתן מרובה בו'.
פי' שכן מפרשים הריב"ל
השנה כולה. ונקודות פ'
שמכפיש על כל עבודות
על אשם (וח) ותפלת
כל השנה, לא אמי שפיר
דהא איכא שיער המשמלה
לשנה ולחיותו היו צבגדי
לגן מצפון שמכפר על
כל עבודות. ריב"ל. האי
דקאמר הכא ק"ו אליבא
דרבי יהודה א"ע"ג דלית
ליה לעיל ק"ו (דרי"ל) דבין
וחמא, דילמא (היינו דלמנר)

דיה"כ) בשאר ימות השנה אצל משום יום הכפורים גופיה אית לן למיעד ק"ו וחל מילתא היא כדפרישית לעיל. הביאו לו
תמיד. א"ע"פ שיש שאר עבודות שהם לפי שמיטה (א) אינן כשרות אלא צדקה גדולה דאמר לקמן. מ"מ נקט צדקה התמיד מילתא
(דמשני טפין). א"היישם את הגרות. שמי נרות אוליבא דרבינן דלמרי פ"ק (א) (ב) דנקטרות מפסיק להו. את הראש והאברים.
רשע לא היו צדקה אברים כדמילתא (חולין כ, א) ונתח אומה למתיה ולא את הלשם שכבר הונו בשמיטה. ואת האברים. ומנחה
וקולת ככלל מנינים. י"שנא דקמ"א. ולפי שלא גמר כל שמיטה נקט האי לשנא. דכ"ע עבודות יום הכפורים אינן כשרות
א"א בו. ומדרבנן אפילו שמיטה.
ש"י"ר לעמוד הבא

מקדש מדרבנן. ומפני מה שינו ומויק אחר שחיטה על ידו, מכלל שאע"פ ששחט כהן גדול רוב שנים
צריך אחר למרק. כלומר להשלים לחתוך מינוט הסימנים הנשארם.

(א) גנמ' הוי' לסיפן טבילה בקידוש ודבי רבינו דבי' דע' בקידוש לא גיינן להקשא דנפדאי כתיב צמקוס קדוש וי"ע.

קרבתו בריש. ללאוהי משמע דלמנוה הוא דהוה הכי דרשתינן נמי לקמן (א, ב) העולה עולה ראשונה ואמרין בנמחות צ' המלכת (מנן, ב) דלמנוה. וקשה לרבינו מדתנן בפסחים בסוף פרק אלו דברים (ע"א, ב) שחטו וטדע שמשט צעלים את ידיהם כי' ומני עלה [גס
ע, ב] צחול ישרף מיד כי' ודייק פסולו מחמת מאי הו, מחמת ששחטו אחר התמיד של צין הערבים פסולו מחמת דבר אחר ועוון עיבור זורה, אלמא אינו ראוי לכל להקריב מקדרי ליה פסול ועוון עיבור זורה. ויש לדמות דעליה השלם איכא פסול שעבר על עשה השלם
ואינו ראוי עוד להקריב צלחמו יום אצל לא יהא דבר קודש לתמיד של שחר (א) (ב) [הו] למנוה צעלמא צניוס זה לאחר התמיד מיד ראוי להקריב ולכן לא מיפסל בהכי. וקשה לרבינו מדמתינן צמוספתא דפסחים (פ"ד ה"ב) כל הקדשים שהקריבין [קודש] לתמיד ששחר פסולין,
משמע שלא היו קרבינן כלל. וי"ל דבקרבתו יודר מיידי כגון מדרים ודבנות. או מני י"ל דפסולין הוה מדרבנן, והכי משמע מדנקט בפסחים צפרק תמיד נשחט דליכא פסול אחר תמיד של צין הערבים אלא מדרבנן, דתנן [פסחים סג, א] ר' שמעון אומר השוחט פסח צ"ד על
התנן לשמו חייב, ושאר כל הזבחים צין לבן צין שלם צלמן פטור, [ו] מפרש גנמ' טעמא דכל היכא (דמקריב) (דמחייב) אונח לא מחייב אונחי, ואין לרין העעם, חיטוף ליה משום שכן פסולין אחר התמיד, שכל שמיטה הפסח אחר התמיד והוי הפסח נמועד לשמו דפטור
ר' שמעון סתמ, אלא ש"מ דליכא פסולא אלא מדרבנן. ועוד ראיא מדלמנר במתמיד [פסחים סג, א] וכן השוחט אחרים לשם פסח צמונו ר' אליעזר פוסל ור' יהושע מכשיר, ואמאי מכשיר כיון ששחט לשם פסח א"כ נשחט אחר תמיד פטור, אלא ש"מ דליכא
פסולא אלא מדרבנן. עוד ראיא מדתנן בפרקי מי שחיה עמא [גס זמ, א] מערב (בפדות) (בצטורות) אם שחטם הכהני ילכו והאין שחטום אחר התמיד, אלא ש"מ דכשרים מן התורה אחר שמיטה התמיד. אף כי לדחותם דלירוי כולן קודש שמיטה התמיד דתנן במתמיד